

YOUNG, EDWARD
LYBECKER, CARL BLECKERT

**Religions seger öfver kärleken. Original
af Young. Öfversättning af Carl Lybecker.
Stockholm, tryckt hos Henrik Andersson
Nordström, 1796.**

Stockholm
1796

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!



Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Young, Edward

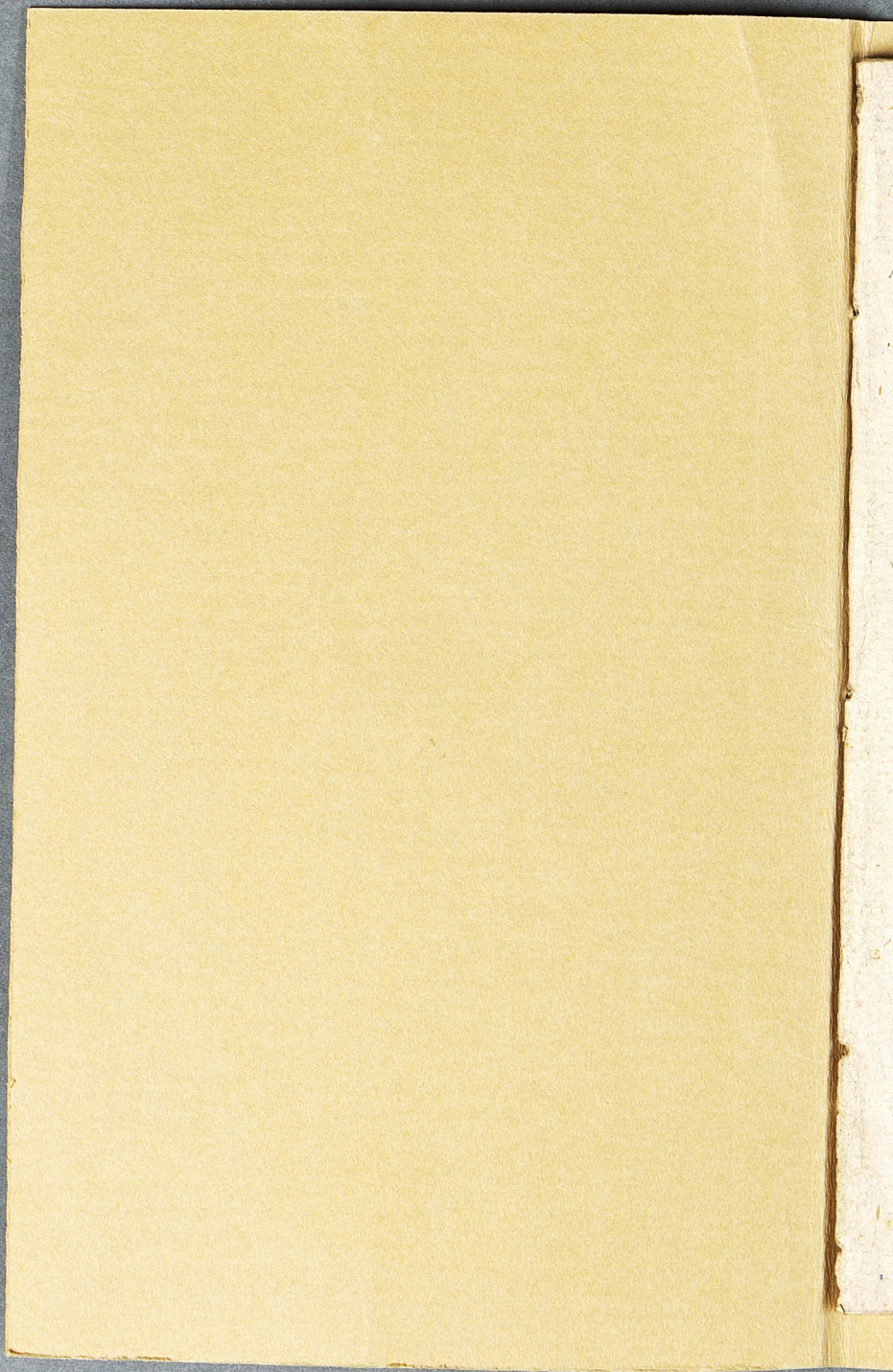
Sv. Saml.

Roman

1700 - t.

(B.P.)

1700-1829



Young [Edward]

Sv. Saml.
Roman
1700-7

RELIGIONS SEGER

ÖFVER

1760-1829

KÄRLEKEN.

ORIGINAL

AF

YOUNG.

ÖFVERSÄTTNING

AF

CARL LYBECKER.



STOCKHOLM,
Tryckt hos HENRIK ANDERSSON NORDSTRÖM,

1796.

RENDIGONS ST GEE

OPTE

MARKET

ORIGINAL

FOR

OVERSEAS

THE

ST. JOHN'S

has been





Religions seger öfver Kärleken.

Sång-Gudinna öfvergif dit hemvist i Himlarna och den högtidliga fång, som anstod dig vid de undransvärda berättelserna af framtidens underverk. Nedstig på jorden och kom at tilfredsstälka et ädelt begär, som väckts hos mig. Jag vil för mina samtida berätta en dygdig Drottning's olycka, och hennes mod, som öfverträffade alla hennes motgångar. Sång-Gudinna! värda hennes ära, helga min ömma själs stämma med rörande toner, och blifve din röst öfverensstämmande med hennes olyckor.

Och J Sköne! som ögnat er första daggröning på denna lyckliga ö, och utgören mit fäderneslands prydnad, länen upmärksammas öron til mina fånger. Älskvärda Kön, som härskar öfver vårt med våldet af edra behag, dygden befriar er ifrån fågringen, och lämnar er öfver våra hjertan äfven så säkra, äfven så heliga rättigheter. Men om ödet, när J tilbjuden ofs dygden under et vackert ansigt's förtjusande drag, där ungdom och behag

A blom-

blomstra, stält er på en skådopplats, som
visar er uti en gynnande dag. Ack! J ä-
ren då det mäkt hänryckande föremål,
hvarmed himlarna kunna förköna jorden:
Då förtjenen J mera än kärlek, och hjer-
tat frestas at lämna er de offer, hvilka at
verldens Uphofsman äro förbehållne!

Ormond och hans namnkunniga Drotte-
ning voro ännu ej födde. Men mit fäder-
nesland har ej afväntat den odödliga *An-
nas* tidehvarf för at alstra underverk af
dygd. *Maria* nalkades sin thron på en med
lagrar beströdd väg. Hennes segrande hä-
rar hade kullkastat den äregirige *Dudleys*
förslag, då Ängland fäg en Drottning af
Suffolkska ätten oskyldigt buren genom en
annans brott på en thron, som icke til-
hörde henne, där under en tid af blott nå-
gra dagar lysa, som den skönaste af alla
fruntimmer uti ungdomens och majestä-
tets hela glans: och snart fäg man hen-
ne, störtad ifrån denna högd, utan förvir-
ring uthärda sit ödes olyckliga omväx-
ling.

O öde! o motgångar! hennes stora själ
har redan flydt undan detta förnedrande
fall. Men du, hennes make, du föremå-
let för hennes kyfka kärlek; du som hon
krönt

krönt med fina unga händer, *Gilfort!* i hvilket tillstånd befinner sig din själ vid åsyn af din undergång? Detta är den grymmaste oro, som plågar hans unga maka. Hon har ännu ej sedt honom, sedan de blefvo olycklige. Hon brinner, hon darerar öfver at se honom. Otålighet och kärlek störtar henne til hans rum: dörren skulle öppnas. . . . Hon stadnar, hon ryser och återkommer; men en hänryckning återför henne til det stället hon föragtat. Hon kan ej längre afhålla sig ifrån at se sin man: hon går in: hon har funnit honom; stum nalkas hon honom: hon djerfs ej säga et ord; hennes ögon våga ej uplyfta sig på hennes ällkade *Gilfort*, så mycket befrugtar hon åsyn af hans smärta. Så, efter en grym sjukdom undviker den unga flickan spegeln, och frugtar at där se sin bleka afbild.

Änteligen störtar hon sig til sin unga man, och, utan at tala, trycker honom i sina armar. Hon döljer efter sin förmåga sin själs oro, hon samlar sina ögnakast och sit täcka ansigtes behag, hon visar där et lugn, som ej finnes i hennes hjerta, och med en röst så ljuf som Zephirns fläkt, då han smeker vårens öppnande blomknoppar, tiltalar honom så:

"Älskade man! uphör at oroa dig: det
 "är fant, ödet beröfvar ofs en krona: men
 "det återstår ofs et mod, som öfvertärfar
 "denna förluft. Dygden skall betala ofs
 "denna lindriga olycka: vi skole blifva be-
 "lönte i det hemvist, där man ej känner
 "någon åtskilnad imellan den dödliga, som
 "sitter på en thron, och den, som ödet
 "störtat därifrån. Och! hvilken stor om-
 "växling har väl händt uti mit öde? Jag
 "är ej mera Drottning: men jag är ännu
 "din maka. Jag vil hälre lyda *Gilfort*
 "än herrska öfver hela verlden. När vi
 "blifva döljde tillsammans uti någon ens-
 "lig fristad, så torde *Maria* uphöra at för-
 "följa ofs, och vi helt och hållit glömmas:
 "jag låfvar här at följa dig uti din lands-
 "flygt beständig och trogen til mit sista
 "ögnablick. Jag skall med min kärlek up-
 "fylla, hvad du förlorar i din magt. - - -
 "Ack! jag ser, at våra själar förfstå hvar-
 "andra: jag läser i dina ögon din själs stolt-
 "het: vi skole visa verlden, at man med
 "kallfinnighet kan öfvergifva en krona".

På detta fättet bemödade hon sig at
 trösta sin man; men framtiden förkräckte
Gilfort. Han oroade sig, han frugtade
 at förre olyckor skulle öfverhopa henne.
 Ack! denna framtid, som han befrugtade,
 kom

Kom . . . dörrarne öppnas: vakten nalkas.
 . . . Grymma Drottning, som skickat den,
 förlåt, at den ömmar för detta olyckliga
 parets öde. . . . Med hvilka färgor skall
 jag väl kunna afmåla hennes förtviflan i
 et ögnablick, då hon såg sig skiljd ifrån
 den unga maken, som hon älskade, och af
 hvilken hon var så ömt älskad? Hennes
 smärta var förkräcklig; men hon hämtade
 sit mod och uthärdade ännu denna
 grymma skiljsmäffan.

Gilfort, lämnad ensam, dukade under för denna nya olyckan: hans ståndagtighet öfvergaf honom: svag och matt satte han sig ned, fördjupade sig i sin smärta, och hans själ fyslosattes med de ängsligaste tankar. Tusende förkräckliga bilder afmålades för hans ögon. Ofta uti sin förvirring upsteg han, sträckte sina armar såsom för at omfamna sin maka, och föll ned tillbaka orörlig och aftynande. Stundom irrade han under en djup tyftnad långsutåt golvet i sit ödsliga palats. Glanden af des prydnader fårade hans öga och väckte ledsnad i hans själ. Han förbannade ödet och des grymma lekar, då det roar sig med at pryda en olycklig med den såfängliga pragt, som ökar hans olycka. . . . Hans ögnakast mötte hans for-

na brudfång: hans ögon fästades där, och under en djup tyftnad närde han sin smärta med åtankan af sina förflutna nöjen. O ljufva hänryckning, som han uthärdade, hvilka grymma qual voro ej edra påföljder!

Hvart har den lyckliga natt flydt, då desse tvänne makar för första gången ägde hvarandra och tjufade hvarann med sina första omfamningar? Månan började sit lopp, då hon uplyste denna fälla natt: hennes ljufva och fridsamma sken strålade på deras brudfång, och kallade dem til kärlek: hon såg *Gilfort*, hänryckt af sin ömhet, emottaga sin hlyga älskarinna, trycka hånne uti sina armar, röra, kyssa, sluka hennes behag, och hans känslor väckas vid njutningen af hennes unga och vällustiga behagligheter, alt dittils döljde för de dödligas ögnakast. Nu kastar hon en matt stråle på detta öfvergifna läger: innan hon lycktat sit lopp, har hon sedt dessa båda älskandes fällhet försvinna; så mycken kärlek och magt hafva endast varit en dröm, som blott varat en dag.

Så betäcker och vanskapar i et ögnablick en storm uti våra obeständiga luftstrek Himlarnas leende yta. Alla vindar gjuta sig på en gång utur molnen, störta sig

fig förenade på fälten, härja blommor och frugter, samt rafa i nedböjda skogar: vintern visar sig ännu midt under sommaren, segrar öfver solens brännande eldar, kullkastar skördarna och förstör årets ordning.

Men til hvilka ställen är då denna unga make för långt ifrån sin man och dagens ljus? Huru förändrat är ej alt för henne! Hon finner ikring sig endast föremål för en rysvärd aning, ovanlige för hennes ögon, och hvilka upfylla henne med fäsans känslor, okände för hennes själ. I stället för den thron, den krona, den magt, hvarmed hon var omgifven, i stället för den talrika och lydande vekten, är hon ensam öfvergifven i mörkret af et fasligt fängelse. I stället för en man, äger hon til ögnamärke en vild knekt, hvars hotande blickar väcka fäsa och förskräckelse hos henne. Om morgonen, innan morgonrådnaden upstiger ikring hennes afgrund, återkomma de ängsliga tankarna för at plåga hennes känslofulla hjerta, som börjat at sinaka kärleken och dess vålluster. Om aftonen underrättas hon om nattens början af en olycklig fångvaktare, som med stort buller tillfuter låsen til hennes fängelserum, och går at i lugn njuta en sömn, som är henne beröfvad.

O omväxling, förskräckande för hvilken som häft, som med vanliga ögon betraktar den! Men Suffolks dotter vet at begagna sig af sina olyckor til dygd. Det är uti denna allmänna förfakelsen, uti denna fullkomliga brist på all mänsklig hjälp, som styrkan af en hög Gudalära ännu mera utvecklar sig. Uti dessa förtviflans ögnablick, då olyckorne äro i sin högd, då naturen utmattad aftynar, det är då som Gudaläran understöder och upphåller den olyckliga.

Vi betragte med en stum förundran den höjd, dit en dödlig uplyfter sig, som med ståndagtighet uthärdar alla motgångar, hvarmed ödet öfverhopar henne. Vi kunna knapt tro våra ögon, då vi se henne känslolös vid förlusten af sina rikedomar, sin ära och alla mänskliga förmåner, då vi finne henne midt under alla sina misöden bevara et segrande utseende och lugn i själen, ännu se under bördan af sina olyckor och trösta dem, som kommit för at trösta henne.

Den unga Furstinnan mötte sina olyckor med et oöfvervinnerligt mod. Ur djupet af sin mörka afgrund afbröt hon den förskräckliga tyftnaden i denna rysvärda
bo.

boning. Knähöjd, med fina af kedjor tryck-
 ta händer uplyftade, med et brinnande
 och förtröstande hjerta uphöjer hon sin
 röst til sin Gud: "Alsmäktige Förfyn, ut-
 "brifter hon, det tihör Dig at uphöja och
 "förnedra. Det är Du, som utur mörkret
 "uphöjer en låg slägt til värdighet och
 "fördjupar Regenter i glömskan. Ifrån bör-
 "jan af min ungdom har jag på en kort
 "tid förfökt båda delarna. Jag känner at
 "naturen rörs utaf en så hastig en så för-
 "skräcklig förändring: men jag känner mig
 "äfven äga mod at med heder uthärda
 "den. Gif mig styrka at segra öfver o-
 "lyckorna; och om under ungdomens eld,
 "lyckans yra, midt under tjusningen af et
 "lyfande Hof, jag altid ihogkommit Dig,
 "så öfvergif mig icke under nit misöde.
 "Men det är i synnerhet för min man,
 "som jag anropar Din nåd. Om det inför
 "Dig är et brott at hafva burit en kro-
 "na, så är det icke han, nej, det är jag,
 "som fått den. Om Din arm skall straffa
 "en af oss, måtte då jag blifva föremålet
 "för Din hämd! Min make är oskyldig:
 "måtte han öfverlefva mig, måtte han ö-
 "ka lit fäderneslands ära och blifva en
 "minnesvård af Din godhet emot en brotts-
 "lig jord! Återgif min far all den ömhet
 "han haft för mig. Om tvänne så kära
 "huf.

”hufvuden äro skonade, så tror jag at Du
 ”bönhördt mig, och jag skall välligna
 ”Dig ännu, då mit blod flyter för våldets
 ”bila”.

O ståndagtighet, himmelska dygd, huru kan du ej segra öfver en fiendes raserier och bedraga hans hämd! När människan uprefar sig förtörnad emot ödet, och själen vredgar sig emot sina olyckor, dessa olyckor upreta sig emot henne: så förlorar hon lugnet: det minsta misföde förstoras och låter henne uthärda tusende dödars plågor af en enda. Men då du gör människan undergifven olyckan, så förfsvagar du hennes känsla därutaf, du betager misfödet sin bitterhet och du låter den olycklige hämta tröst utaf sjelfva olyckan.

Detta var dagen förrän den obevekliga *Maria* låfvade sig at upfylla sin hämd; dagen före den förskräckliga, då den grymma med nöje utgjöt ofskuldens blod, och utaf en rysvärd grymhet förändrade sin domstols förrättningar til förhatliga misgärningar. Då solen nedgick, höljde hon med tjocka moln sit prålände anleté, och syntes sorgsen öfver nödvändigheten af sin återkomst. Den föregående natten var svart och töcknig; en mörk himmel utan stjer-

stjerner, vädrets tyfsta forl, som blandade sig med det nedfallande rägnets ängsliga fus, syntes tilreda morgondagens mordiska upträden.

Ofkulden kan sofva belastad med bo-
 jor. Sönnen förtungade den unga Drott-
 ningens ögon: den olyckliga somnade.
 En bedräglig dröm gäckade hennes olyc-
 ka och förestälde henne upstigen på en in-
 billad thron. Med hufvudet krönt af en
 fäfänglig krona, såg hon sina Flottor och
 Härar vida ikring land och haf utbreda
 hennes magt. Hon tyckte sig gå midt
 ibland sina underfåtare uti det konungslig-
 ga Majestätets prägtiga rustning. En mängd
 spöken, som gå framför henne, fira hen-
 nes ära och segrar. Det är på hennes
 medtäflarinna, som hon segrat: hon ser
 henne knäböjd och ödmjuk för sina föt-
 ter. Fjättrad uti et fängelse är det hon,
 som ömmar för sin fånges öde, och befäl-
 ler henne uprefa sig!

Dagen gryr. Morgonrådnadens strålar
 leka på vågen, förgylla bergspetsen och
 fördrifva de afbleknade skuggorna til få-
 stets väftra kant. Mødans buller börjar
 ljuda i städerna och förkunnar människans
 arbetsamma tid. Hämdens förslag vakna
 uti

uti tyrannernas fjälar: den kärilige maken vänder sig til sin unga hufvru. Den olyckliga Suffolk befinner sig vid fit upvaknande enfammen och skiljd ifrån sin man. Hon beklagar sig ej öfver den drömmen, som så grymt bedragit henne. Hon förläter natten sin osanning: "och detta majestät, denna höghet, fader hon, hvaraf jag varit omgifven, var det annat än en dröm, en hastig blix, som ljungar et ögnablick och straxt försvinner". Med lugnet i sin själ återtaga hennes sinnen deras rätta ämne och hennes hjerta et tilstånd, öfverensstämmande med hennes lott. Det är i detta ögnablick, olycklige *Gilfort!* det är i detta ögnablick, som man förkunnar henne, at hennes död är för handen. Sol, återtag dina strålar, dölj dit anlete uti moln, lika svarta med natten, och bevitna ej detta förskräckliga upträdet; eller ock skynda fortare emot din nedgång, at ej denna oskyldiga Furstinnans blod må befläcka renheten af dina lysande blickar.

Gud! Huru grymt är det för en ung Furstinna at på sådant sätt omkomma i blomman af sina år, i et ögnablick, då ålderns tilväxt fullkomnade hennes behag, utvecklade alla skatter af hennes fägring, och lifvade kärleken uti alla hennes sinnen!

nen! Huru förskräckligt är det ej för en dyrkad maka at ifrån sin unga mans armar flytta i den rysvärda dödens famn, nästan vid upstigandet från brudfängen och kärlekens första utbrott, ännu förvirrad och störd af nya prof af des behag! Huru bitter borde hon ej finna den nödvändigheten at redan skilja sig ifrån sin älskade *Gilfort*, at lämna honom ensammen efter sig, förtviflad, fördjupad uti ledsnad och för alltid otröstlig! Denna fällhet, hvarmed hon smickrat sig, denna lycka, hvaraf hon gjort sig så leende afbilder, var försvunnen. Denna kedja af lyckliga dagar, af vällustiga nätter, hvars tjusning förbinder de älskande med hvarandra; desse fridsamme och okonflade nöjen utaf et angenämt fällskap, och äfven dessa njutningar, hvilka härröra af ömhetens otolighet; dessa förtjufande hänryckningar, hvilka ätfölja et trogit och älskande hjertas oro; hon kände alla dessa fällheter och får ej njuta dem! Hon får ej se en ung telning af sin kärlek, ljust tryckt emot sit sköte eller vällustigt rullad på hennes knän, småle åt sin mor och visa den af henne dyrkade makens anletsdrag. Om denne sonen åtminstone vore född, så skulle han en dag, då hennes äldriga far nalkades sin så hastigt borttryckte dotters

ters graf, för at begråta sin förlust, med sina ofkyldiga smekningar kunna nödga honom at finåle midt under sin smärta; denne sonen hade kunnat trösta hans ålderdom och intagit uti hans hjerta sin mors rum. — Så återtaga uti det lyckliga Indien nya blommor den affallande fruktens ställen, och bedraga lyckligt den beundrande Indianern.

Alla dessa smärtande tankar förbittrade känslan af hennes olyckor, och lät henne långsamt känna dödens hela bitterhet; men så mycken sorg gjorde henne likväl ej modfärd. Midt under den fasa, som omgaf henne, trängde sig hennes ögnakast igenom fångelsens hvalf ända til odödlighetens fälla hemvister: där hvilade sig hennes själ, andades tröstad med mera frihet, och njöt et ögnablicks lugn. Känslolös för sig sjelf, anbefalte hon sin far och sin man åt sina gråtande vänner. Hennes fiender förundrade sig och förtörnades öfver det stilla mod, hvarmed hon trotsade deras magtlösa hat. Hon har uphöjt sig öfver dem: det gifves på jorden ingen ting mera, som förbinder henne vid lifvet utom *Gilsfort*. Men *Gilsfort* strider ännu uti hennes hjerta: hon kan ej rycka honom därutur: beständigt framställer sig hans ålska-
de

de bild för hennes ögon och hindrar hennes själ, som bemödar sig at kroffa alla fina band och fly til Himlarna. Lik de ojämma lågorna, hvilka matta och döende äro nära at släckas, men tändas och brinna ännu ikring det ämne de föröda, njuter stundom hennes själ et himmelskt lugn, och stundom känner hon kärlekens anfall och lågor. . . . Änteligen efter mycken frid segrade Gudaläran: "ja, utbrast hon, "denne Guden, som skänker mig styrka "och hopp, skall utan tvifvel ej öfvergifva *Gilfort*, han skall vaka öfver des daggar"! Denna tankan väckte hos henne upmuntran och tröst. Om nu döden visat sig, var hon färdig at emottaga honom: redan anklagade hon des långsamhet; hon utstod ej mera något lidande, men hon tröttnade vid at vänta honom.

O J dödlige, hvilkas syn är så begränsad, J tänken altid dåragtigtvis, at den förflutne olyckan är den sista för er. Ack! Ihogkommen at bekymmer utan uppehåll följa på bekymmer, och at qvalen ofta utgöra en kedja lika lång som lifvet!

Hon trodde sig icke återstå annat än blott at dö, och hennes lugna själ hvilade
vid

vid den förhoppningen at snart undergå den fifta olyckan. . . . Men huru långt affkild var hon ej från slutet af sina grymma prof! En olycka, vida större än döden, var henne beredd. Dörren öppnas och för hennes fötter rullar et blodigt hufvud, betäckt med hvita hår. . . . Det var hennes morfars hufvud, som *Maria* upoffrat at sit raseri.

Kunde hon väl nu hindra sina känslor? Det var för henne omöjligt: detta ofömodade slag förkrossade henne; hennes mod försvann och hon dignade. En suck likafom rymde utur hennes förtryckta hjerta och förrådde hennes ståndagtighet. Hennes tårar runno och underrättade henne, at hon ännu var en svag dödlig. . . . Hon suckade, men dessa suckar utgjötes i lugnet såfom morgonens fläftar: hon gret, men dessa tårar nedföllu tyft som den nattliga daggen. Naturen hade ej danat en ömmare far: ju mera han åldrades, desto mera älskade han sin dotter. Ack! Huru mycket hon varit sin fiende förbunden, om hon beviljat henne den nåden at först dö, och öfverlämnat denne åldrige mannens öde at sin dotters okunniga framtid!

Upväckt igenom detta thordönsflag ifrån sin bedrägliga säkerhet, upfyltes hennes själ af nya qual. Hon tänkte på alla de olyckor, som ödet ännu kunde bereda henne. Hon såg det sammanfläta en kedja af forger, af lidande, få länge naturen skulle kunna emottaga och känna nya lår. Svärdet var nedfänkt med blodet af hennes slägt. Hvilken skulle nu mera fätta gränser för en obehaglig Drottningens raseri? Huru skulle hon kunna hoppas at nåd och mildhet skulle få inrymme uti en förtörnad medtäflarinnas hjerta, när villfarelsen bemäktigat sig det, och sjelfva Gudaläran i hennes ögon helgar hennes illgärningar?

Rörd af rysvärda aningar kunde hon ej hindra sina snyftningar. En hemlig frugtan intog henne, blodet stelnade i hennes ådror, hennes sköna anfigte bleknade, en djup ångslan utfläckte elden i hennes vackra ögon, en dödlig blekhet färgade hela hennes kropp, ack! om *Gilfort* äfven - - Så snart hon från tanka til tanka kommit til denna förskräckliga ihogkomst, störtades likafom hennes själ uti en afgrund. En allmän darrning skakade hennes kropp; i en hast orörlig kunde hon ej göra et steg; hon vågade ej fänka sina blickar. Him-
B
mel,

mel, om hennes ögon midt igenom mörkret mötte *Gilforts* hufvud! . . . *Gilfort* visade sig nu för hennes ögon; han, som hittills tröstat henne under alla fina qval, kom ej i dag för at aftorka hennes tårar och väcka lugn i hennes hjerta. Han kom ej efter vanligheten, lik den upgående gryningen, at skingra hennes själs moln, och hennes djupa hjertångslan: han kom, lik en dyfter vind, at föra henne til afgrundens djup, klädd i forgläder, med et blekt och modfält ansigte, en stum och af försviflan förfstelnad röst. Han nalkades henne med långsamma steg, lik et ur grafven upstigit spöke. Förkräckt går hon några steg tillbaka. Hennes förvirrade ögon afskildra hjertats qval. Änteligen vacklande faller hon utfräckt lif- och fanslös på marken. — Så, när himmelen börjar höljas af moln, darrar den täcka blomman vid första susandet af de tilväxande vindarna: men när stormen hunnit sin höjd och rågnen gjutes i strömmar utur skyarna, blir hennes stjälk, böjd af detta våld, snart nära at krollas: vådrens anfall fördubblas: stjälken afbrytes och faller midt ibland fina kringströdde blommor, hvilka ännu under deras visnande sprida en angenäm lukt öfver den jord, där hon upvuxit.

Gil-

Gilfort ger et rop, förtar sig öfver sin maka, trycker henne i sina armar, och med en eldig kys återkallar hennes själ, som är färdig at fly. — Så återkänkes lågan, utaf en uptänd fackla, åt den, som vådret nyfs utfläckt. Hon öppnade med möda sina ögon, redan nästan tillslutne af döden; hon såg ljuset och *Gilfort!* Ack, huru odrägligt hade ej ljuset varit henne utan *Gilfort!* Hon hade kunnat besluta at dö: hon hade ännu haft styrka at uthärda sin morfars nefliga död: men då hon såg *Gilfort* på detta fäfeliga ställe, kunde hon ej härka öfver sin smärta, ej hindra sina suckar. Ack! *Gilfort*, utbrast hon. . . . Hon ville fortfara, men hennes röst afbröts af snyftningar. Kärleken återtog sit välde öfver hennes hjerta, väckte oro och smärta, och uti et ögnablick kullkastade hela frugten af hennes ståndagtighet.

Finnes väl et uptråde mäktigare at röra et hjerta än en gråtande skönhet? Hvilken själ är nog hård, nog grym för at vara känslolös vid hennes tårar? Hjertat ömmar och blir snart intagit af tusende behag, som afstras af hennes sorg. Hennes suckar väcka kärlekens eld; man glömmar sin egen sorg, och finner uti känslan af hennes olyckor en slags angenäm välluft.

Gilfort erfor detta: utmattad af qual,
 drucken af nöje, uti hänryckningen af sin
 kärlek, omfattar han sin maka, och fluter
 henne grätögd uti sina armar. Då
 glömde han sin olycka: uti sin yra trod-
 de han sig ännu lycklig, han kände en-
 dast kärleken och öfverlämnade sig til des-
 utbrott: men småningom skingrades den-
 na förtjusning af en grym betraktelse. - -
 Han slet sig med förskräckelse utur sin
 makas armar, flydde affides, stadnade där
 såsom i fruktan at åter fördjupas i sin y-
 ra; och med et uttal, som ganska ofull-
 ständigt förtälde hans smärta, utbrast han:
 "Hålt, dyrkade maka, hålt. Jag kan ej
 "se dina tårar. Du har lindrat mina qual:
 "stilla dina egna och var ej känslolös för
 "dig sjelf. Beklaga mig ej för at dö, om
 "du ej längre skal lefva. Litvet är en af-
 "handling, hvars vilkor är döden: snart
 "eller sent måste man upfylla det. Hvad
 "vinner man med at uppskjuta en dag?
 "Hafva vi ej ifrån dit palats sedt vägar-
 "na hoptals rulla utåt hafvet, där mötas
 "och återkomma med et fraggigt skum til
 "stranden, där deras raseri blifvit dämpat
 "af des motstånd: uprepade vi ej då för
 "hvarandra at människorna på lika sätt för-
 "drifva hvarann, och efter et ögnablicks
 "bullen och upror förvinna? Hvarföre
 "oroa

"oroa dig få mycket öfver mit öde? Du
 "fer dit utan rörelse! Dyrkade maka, din
 "ömhet förolämpar mig. Vet du ej at det
 "slag, som skördar dit lif, skänker mig dö-
 "den? Jag frugtar ej mera för at dö: u-
 "tan dig kan jag ej lefva, och jag skyn-
 "dar med glädje mit öde til mötes. Äl-
 "skade maka, ack! vi skole åtminstone dö
 "tillsammans och samma graf, som döljer
 "älskarinnan, skal äfven innesluta hennes
 "älskare. - - - Hvad! Dina tårar börja på
 "nytt at rinna! Ack! jag förebrår mig
 "min ömhet, efter den förbittrar din smär-
 "ta. O du, själen i min lefnad! njut lugn
 "i dit hjerta. Du nedtynger mig med
 "bördan af våra olyckor, och du förenar
 "dig med vår fiende för at plåga mig"!

Fruktlösa bemödande! Ju mera han
 förföker at trösta henne, desto mera o-
 tröstlig blir hon. En annans medlidande
 fördubblar merendels vår smärta. Sagt-
 modiga och ömma uttryck öfverlämna sjä-
 len til sin svaghet i stället för at uplifva
 hennes mod. Hon utgjöt tårefloder: *Gil-
 fort* fördömde dem, men kunde ej hindra
 sina egna. Välan! hvar är detta behag-
 fulla smålöjet, hvarmed hon hälsade sin
 man med namn af Konung, och meddelade
 honom sin lycka, då folket med vörd-

nad betraktade glansen af hennes thron och hennes ära? Denna dagen bildade sig å nyo för hennes tanka, och upfylte hennes fjäl med misströstan och bitterhet.

Emedlertid ankom befallning ifrån Drottningen at man skulle öppna deras fängelse, och låta dem gå til de rum, som voro tilredde at emottaga den. Denna uti grymheter fintliga qvinnan ville at desse olycklige skulle dö uti majestätets glans. Denna motsats emot deras elände förnöjde hennes barbariska fjäl. En stor och svartklädd sal. . . . Dagens sken kunde ej tränga sig dit. Midt uti hvalfvet hängde en lampa, lik den, som tänds i grafvarna. Dets bleka och ängsliga sken blandade sig med mörkrets ryllighet och tjente endast til at visa ställets hela fasa. En bila, lagd på et bord, lyfte midt under mörkret. Uti detta förkräckande hemvist, midt ibland denna dödens tilrustning, blefvo våre älskande införde och lämnade. Detta sansas uptråde hade förkräckt brottliga hjertan; och ehuru oskyldige äe voro, bäfvade de likväl. Det fordrades at älska få mycket som de älskade hvarandra, för at ännu där ärfara kärlekens välde.

Ned-

Nedförte och stumme betraktade de
 hvarann. *Gilfort* bröt först tyftnaden;
 "Hvad är förlusten af en krona och et
 "rike? Huru många Regenter hafva ej
 "godvilligt affagt sig denna fåfängliga hög-
 "het; men huru ivårt at skiljas vid en
 "dyrkad maka, med hvilken man nyfs
 "blifvit förenad? Huru skal man väl kun-
 "na se henne bada i tårar, och öfver-
 "gifva henne! Hvarföre kan jag då ej
 "altid trycka dina förtjufande läppar emot
 "mina, alltid krama denna hand, som jag
 "vidrör, alltid se dina vackra ögon och
 "där läsa din ömhet! Kom älskade ma-
 "ka, kom i mit sköte: qväfvom i våra
 "omfamningar känslan af våra olyckor.
 "Låtom ofs i kärleken fördjupa detta grym-
 "ma förnuft, som plågar ofs. Kom, öf-
 "verlämnom ofs til den yra, som gör ofs
 "lycklige, måtte våra själar gjutas tilfam-
 "mans, och försvinna under hänryckningen
 "af vår tjufning. Dyrkade maka! gif mig
 "hela verlden och fråga mig, hvar min
 "fällhet är? Jag trycker dig mot mit
 "bröst och på grafvens brädd utbrifter
 "jag: *den är här*". . . Han drog en lång
 suck och kunde ej tala mera. Men med
 ögonen fästade på sin maka, ögnade han
 på en gång i tyfthet alla hennes behag:
 hennes läppar, hennes kinder, hennes ö-

gon, alt betragtade han, och hvilka rysliga bildningar afmålades ej för hans tankekraft under alt detta. Han såg henne redan död: han såg detta så vackra, så älskade hufvud skiljt ifrån kroppen, rullande blodigt och vanftält i stoftet.

O du, som njuter en öfverdrifven lycka, bäfva: det är i synnerhet för dig, som olyckorna blifva så stora: när ödet förtratar dig, så bereder dig den höjd, hvarifrån du faller, et mera smärtande och djupt fall. Hade väl *Gilfort* varit den olyckligaste bland människor, om han ej varit den olyckligaste älskare? Kommen hit, lycklige dödlige, och J, som lefven i höghet och anseende. Lämnen et ögnablick edra blomstrande irrgångar, och edra prägtiga flott. Tron ej at jag kallar eder för at störa edra nöjen och väcka lednad hos er sjelfva. Nej, jag vil tvärtom uti edra hjertan rena och luttra känslan af en värkelig glädje. Jag begär ej at J skolen gjuta medömkans-tårar, men snarare, at J med lugnet i själen och smålöjet på edra läppar förbinden er ärelyfnad vid mera värkelige förmåner än titlar af käck eller skön. Och J känslofulle hjertan, som känt kärlekens välde, följen mig uti denna förskräckelsen
bo-

boning, bemöden er at igenkänna dessa olycklige vid det dystra skenet af denna lampan, och seen om det någonsin funnits et mera rörande uptråde. Stundom omfamna de hvarandra, och förenandes deras smärta, gjuta de, i hvarandras sköten, de bittraste tårar: därefter störde af ohyggliga tankar, skjuta de hvarandra ifrån sig, gå förskräckte några steg tillbaka, och stadna orörlige af förtviflan såsom kalla och liflösa bilder. Stundom med ögonen fulla af ömhet och frugtan, störta de ännu i hvarandras armar, och vilja ej åtskiljas utan af döden. Uti hvilken vilfarelse äro ej deras själar fördjupade! Under deras hänryckning svuro de hvarann å nyo en evig kärlek; de olycklige glömde at de skulle uphöra at lefva! Fåfängliga inbildning, som endast varar et ögnablick! Yran försvinner, förnuftet återkommer, och, med det, äfven alla olyckorna!

Deras död var ej tilräckelig at tilfredsställa den omänklige *Maria*. Hon tilredde för dem et nytt slags qual. Hon hade beslutat at förföka dygden uti det unga offrets hjerta. En Präst blef efterskickad: bödlar följde honom, och förkunnade den olycklige Suffolk at *Gilfort* skul-

le först dö och at hennes död skulle börjas med åsyn af hans blod. Då fode prästen til henne, som utforskade hennes själ och ögnablicket af hennes svaghet: "oroa, 'er ej, det är er lott at kunna frälfa er 'man". Vid dessa ord höjdes hennes bröst af suckar; hon andades med möda; en fasa stelnade hennes blod; hennes sinnen stannade, och hennes lif aftynade: med ögonen fästade på prästens mun, stod hon darrande såsom i väntan af en betydlig händelse. "Min Fru, fortfor den grymme "prästen, antag Drottningens Gudalära och "frälfa er far; och ni" . . . Alsmächtige Gud bistå henne. De förflutne olyckorna äro obetydliga. Det är ej förrän nu hon börjar lida. Hvad skal hon göra? Skal hon afkunna dommen om sin fars, om *Gilforts* död? Skulle hon väl kunna det? . . . Frugtom ej för henne. Det är Gudalärens ära at uphöja vår svaghet öfver det, som synes omöjligt för mänskliga naturen.

Våre svaga nerver kunna med möda meddela et ögnablicks rörelse åt den lätta pilen: det behöfver endast obetydligt för at stadna den starkaste ungdomens lopp. Det fordras blott en kall fläkt för at stöta en hjelte: ingen ting är därför så svagt som

fom människan: men den Varelsen, som gifver blixten vingar, låter stormen ryta, och lämnar thordönet en oöfvervinnelig styrka, är den en ivag varelse? . . . Nå väl, Dets styrka blir vår, när vi genom Gudaläran kalle den til vår hjelp. Det är Gudaläran, som med en förundransvärd värkan förenar människan med det Högsta Väsendet, och låter henne deltaga i den Gudens magt, som dundrar och ljungar i rymderna.

Den sköna men olyckliga *Suffolk* föll på knä och uplyfte i tyfthet åt himmelen sit hjerta och fina ögon, hvarast kärleken til sin Gudalära och hennes själs qual voro afmalade. Knappt hade hon några ögnablick förblifvit uti denna ställning förrän man såg hennes anfigtes moln småningom försvinna, och hennes utseende blifva lysande af behag och majestät: man hade kunnat sagt, at hon redan andades et odödligt lif. Då steg hon up och med et förfäkrat och stolt utal utbrast: "om detta är vilkoren" . . . Innan hon slutat flög *Gilfort* *) med pilens hastighet til henne, och oroadde henne med hela sin

*) *Gilfort* hade blifvit upfostrad uti Romerska Gudaläran.

sin förtviflan, under bemödande at på hennes läppar qväfva hennes dygdiga beslut. (Grymma man, är det så du älskar henne?) Snart flöt han i tårar, och med en vild upfyn, under förblindelsen af en räddhåga, som han utstod endast för henne, stötte han sit bröst samt lämnade förklarandet af sin otyglade smärta et fritt lopp:

"Ack, påminn dig, utbrast han, hela tiden af vår förening: säj, kan du upräkna et enda ögnablick, då jag ej älskat dig?
 "Om du ej älskar mig mera, så glöm alt det förflutna: men om du påminner dig det, om du älskar mig ännu, så får du aldrig, nej aldrig nog styrka at förkunna dommen om din mans död, som var dig så kär: O du, som älskat mig så högt, som tryckt mig så ömt i dina armar, som svor inför mig at thronen ägde i dina ögon intet värde emot din älskare, du som sade mig at ödet ej kunde tillägga något til din lyckfälgghet, at du ej ägde någon annan önskan öfrig än den at altid se en dylik framtid efterfölja det närvarande. . . . Ack, om *Gilfort* ej mera är älskad af dig, grymma! se där bödlarna, befall dem at i din åsyn flöta dolken i din mans sköte. Ack! du vore kanske nog hård at göra det! Men din far . . . så nära sin graf, vil du låta
 "ho-

"honom under plågor dit nedstiga? Skul-
 "le du väl kunna tåla at det blod ho-
 "nom återstår fugtar en bödels fötter,
 "och under dina ögon flyter på marken!
 " - - - Men din far har aldrig älskat dig,
 "du bör straffa honom därför".

Nu nalkades en åldrig man med lång-
 samma steg: svag, vacklande, bar han
 med möda bördan af sina år och sin själs
 tärande forger: det var hennes far: med
 blottat hufvud, vårdslösa och uprifna klä-
 der, framträder han med ögonen sorgful-
 le, fästade ned åt golvet. Så snart han
 kom nära sin dotter, bortvände han tren-
 ne gånger sitt ansigte för at dölja sin smär-
 ta, och med en röst färdig at afstagna ut-
 braft han: "Mig, som hunnit slutet af mit
 "lopp, och är så nära at dö, kan denna
 "bilan endast beröfva en lefnadsdag. Men
 "dig min dotter, dig, föremålet för min
 "ömhet, kan jag ej förmå dig at lefva?
 "Skola mina tårar, mina sista tårar frugt-
 "löft rinna? Ack! om du någon sin för-
 "löft föttman af at vara mor, så hade
 "du ej föragtat din fars smärta". Då han
 uttalt dessa orden, gaf han några förtvif-
 lans rop; tårefloder strömmade utåt hans
 visnade kinder. - - - Han nalkades åter
 sin dotter, tög med häftighet hennes hand,
 tryck-

tryckte den emot fina läppar och sade:
 "tag då en dolk, genombåra mit bröst,
 "och dämpa mina qual". Afmattad föll
 han för sin dotters fötter, kallade henne
 grym, och rullade i stoftet sin gråa hjesja.

Grymme och känslolöse människor,
 skullen J ej hafva medlidande med henne?
 Skullen J ej tröttna vid at plåga,
 at misströsta hennes hjerta med utbrott af
 en känslolös ömhet: svage själar, som be-
 dragen dygden, och gifven vckligt vika
 för olyckan; föräldrar, äfven så grymme
 uti er kärlek, som hennes fiende är det
 uti sit hat, J vänten at hon blir uphöjd
 til himlarna, för at skicka edra grymma
 skott, och störta henne blodig ifrån skyar-
 na! Öfverhopad af en far och en älskad
 maka, som förbinda sig til henne, och
 qvarhålla henne vid det jordiska, huru
 skal väl hennés dygd kunna uphöja sig,
 och återtaga sin höga flygt åt Himlarna?

Under det at hennes hjerta oroades af
 de häftigaste anfall och hennes mod vack-
 lade, utmattad af så mycken strid, så
 många benödanden, öpnas dörrarna med
 stort buller, och hennes ögon uptäckte
 trenne blodiga kroppar utan hufvuden. --
 Hon igenkände sina trognaste vänner,
 dem,

dem, som fridit för at bibehålla henne på thronen. . . . Det olyckliga ögnablicket var för handen; bödlarna nalkades, bilan är uplyft, och färdig at nedfalla mördande: hennes vänner, som stodo ikring henne, och greto i tyfthet, upfylte denna bekymrade omkrets af sorg och fasa. . . . Skäl jag väl här afbryta min ryfliga berättelse, eller tolka en fanning otrolig för tilkommande tidehvarf?

Nej, det är endast Gudaläran, som kan väcka det hjertmod, hvarmed den unga Furstinnan uthärdade detta sista slaget. Med lugn i själen och fast beslut at upoffra sig, nalkas hon, omfamnar sin man och sin far, trycker dem några ögnablick i sina armar, och tiltalar dem fluteligen med dessa sista ord: "Förvillelsen af er blinda ömhet har ej förtörnat mig: det är ljuft för mig at se er sätta et så stort värde på mit lif: men förlåt, om jag, utur stånd at kunna frälfa ert, lyckönskar mig öfver at hafva nog styrka at tillbuda himmelen upoffrandet af tvänne hufvuden mig mera kära än mit eget" . . . (Nu omfamnade hon dem för andra gången) "Men jag har anledning at tro, fortfor hon, at mit blod skal tilfredsställa lagarna, och ännu någon nåd

"nåd finnas öfrig för er. Döden är nu
 "mera ej bitter för mig: dessa lista om-
 "fanningar hafva gjort den af mig min-
 "dre befruktad; och alt hvad jag hädan-
 "efter har at vänta, är endast lugn och
 "fällhet. Qväfven därföre edra frugtlösa
 "och obilliga tårar, och beröfven mig ej
 "längre den hvila, som väntar mig".

Därefter vände hon sig til sina bödlar
 och med et behagligt och stilla smälöje
 titalade dem: "fåjen er Drottning, at
 "jag tackar henne för min död. Min för-
 "lust är obetydlig, då jag förlorar Äng-
 "lands thron, emedan jag i utbyte får en
 "evig lyckfalityhet. Det är hennes hämd
 "jag har at tacka för denna lyckfalityhet,
 "och döden var den enda hämd, som stod
 "i hennes magt: mörda".

Sjelfva Rom kan ej neka några tårar
 vid berättelsen om hennes rysvärda död,
 och den obevekliga *Maria* kände slutligen
 et sent och frugtlöst medlidande väckas i
 sit hjerta.

Hic pietatis honos? sic nos in sceptris reponis!

VIRG.

Bt-

Betrægtelser öfver Lifvet.

Människan kan ej rätt underföka sig fjelf utan igenom betrægtelser öfver fin förflutna lefnad. Så länge ifvern af någon gärning ännu varar, kan hon ej dömma o- vâldigt hvarken om sig fjelf eller andra. De fördomar och de böjelfer, fom väckas af de föremåls närvaro, hvilka hon har i ögnafigte, förblinda hennes förnuft. Men få snart denna ifver kallnat och hon återkommer med åtankan på det förflutna, då är hon en oegennyttig åskådare och fördrager fanningen: de, fom voro hennes medtäflare, hafva uphört at vara det, och hon kan ovâldigt göra flutfatfer öfver egit och andras upförande.

Klokheden är en frugt af erfarenhet: denne åter förvärfves ej igenom vårt verkande, men igenom betrægtelser öfver våra verkningar. En verkfam lefnad är et frö til klokhed, men den, fom ej gör där- öfver fina betrægtelser, uphämtar därutaf aldrig någon skörd; han drager en börda af år, förlorar fit lif och märker ej at han åldrats utan igenom fin bräcklighet, dagtalet af fin döpelte-ået och människo- flægtets förågt. Och! hvilken lycka åter-

ftår väl för den äldre, om han ej förvärfvat sig Allmänhetens agtning? Ingen.

Min vän, vi hafva rest tillfammans i från samma fädernesort: åtkiljde igenom färskilta vägar, hvilka ödet, snarare än vår böjelse, kommit oss at taga, hafva vi snart lycktat vår resa: vi nalkas nu desfs slut. Uttröttade af vår långa resa, befriade ifrån ärelyftnadens retelser, önske vi endast hvilan nu, då våra sinnens liflighet affvalnat. Uti detta fyflolöfa och lediga tillstånd är det nyttigt och naturligt at öfverväga det förflutna. Se detta stormiga haf, hvars vågor fynas tränga sig up til skyarna. Se ytan af denna lugna sjö, hvaruppå det lätta bladet orörligt hvilat. Det ena är en afbild af vår lefnads middag, det andra af desfs fridsamma afton. Ungdommen är värksamhetens årstid: ålderdomen åter betragtelsens. Människan är en varelse lika få ombytlig som de maskar, hvilkas åtskilliga förvandlingar vi beundre. Vid sin lefnadsmorgon kryper hon; snart förföker hon sina krafter, hon hoppar. Vid sin middag flyger hon; om aftonen, stelnad och mätt, släpar hon sig til mörka vrår, där döljer sig och somnar, eller, om hon stundom vaknar, och ser den obetydliga del henne återstår,

fä-

fästa sig hennes blickar af sig sjelfva vid den bana hon öfverfarit. Hon tilbringar sina dagars afton med at berättat sig sjelf sin lefnad. Ehuru flygtig eller ofrugtflam det hufvudsakliga i denna berättelse är, så, om hon därutaf kan hämta någon fedolärande betragtelse, är det blott därutaf den til någon del blir gällande och därigenom som hon kan bemöda sig at i framtiden blifva klokare.

Och sjelfva ämnet blir alltid rikt. Huru mycken sáfäng vänskap, huru mycket orättviit hat, huru många sáfängliga inbildningar, nedriga tvagheter, lågt smicker, oanständiga utsväfningar, dåragtiga förslag, sáfånga förhoppningar, okånde tilgångar, undfallne händelser, förlorade olyckor och förmåner, beundrade småfåker, huru många ofullkomligheter och huru mycket elånde kunna ej vara föremålet för våra betragtelser! Huru mycken årelystnad har ej styrt oss i alla våra föreningar, utan at göra upmärksamhet vid at vi kunde gifva oss sjelfva den fällhet vi begårt hos andre! Huru ofta hafva vi ej besårat at utarma oss med för mycken gifmildhet, utan at efterfinna at ej pennin-garna utgöra någon rikedom förrån i det ögnablicket, då de utgifvas af oss til nå-

got klokt ändamål och at de i fjelfva verket ej blifva vår ägendom, förrän de skiljas ifrån deras ägare! Med hvilken ifver hafva vi ej sökt at tilvinna ofs människors agtning, utan ihogkommande at deras blotta agtning, om vi gjordt ofs värdige den af det högsta Väsendet, är den största och vanligaste lifvets fäfänga! Äfvenfom det mig nu är bevißt, at ingen ting är farligare än et för stort begär efter människors bifall, så framt det ej är et oförfigtigt föragt för deras tankefätt!

Huru tydligt ser jag ej hela ytterligheten af vår okunnighet! Hvilken dårskap at med bitterhet beklaga ofs öfver våra behof! Det är at beklaga sig öfver förmågan at vara lycklig; utan behof gifvas inga begär; utan begär ingen njutning; och utan njutning finnes ingen fällhet öfrig för människan: ty det gifves ingen annan källa til de skapade varellernas lycka. Men hvad som mäßt visar mig vår fvaghet, är det omåttliga väldet begärens äga öfver vårt förnuft. Huru ofta hafva vi ej trott häftigheten af våra begär vara et ofelbart bevis på vißheten af en lycklig utgång, då andre tydligt fedt den vara omöjlig? Om begäret så mycket förblindar ofs, så bör man ej mera förundra sig öf-

öfver, at den döende människan snickrar sig ännu med at få lefva. Vi äro mogna och förvisnade såsom höstens gula blad, hvilka af den lindrigaste fläkt skiljas från qvistarna; och vi tro oss likväl mera stadigt vara förenade med lifvet än den utsprickande knoppen med sin stjälk.

Af alla de band, som qvarhålla oss vid lifvet, är vänskapens de ljufvaste och starkaste. När döden en gång affkurit dessa, hvilken dårskap at då vilja knyta några nya, och at ännu längre at detta bländverk öfverlämna våra hjertan, hvilka igenom vännernas död blifvit väckte utur deras förtjusning. Hvilka föremål visa sig väl, under åtankan af min förflutna lefnad, oftare för mina ögon än myckenheten af dödens äröfringar? Huru segrar ej den grymme! Huru många grafvårdar trycka ej vänners stelnade sköten, hvilka vi slutit i våra armar, hvilka delat våra hemvister, vårt tycke, våra nöjen och våra hjertan! Deras grafkrifter skulle förfamlade utgöra et stort verk: huru undervifande, om det blef tilbörlikt igenomläst! Dessa läxor äro de dyrbaraste testamenten våra döende vänner kunna lämna oss. Ack! Mänskliga visheten är blott en sorglig frukt af vår smärta!

O min vän, huru kortt är vår lefnad!
 Med hvilken skyndsämhet jag icke männi-
 skorna hvarandra ifrån lifvets skådoplatz!
 Hvar äro alla desse store män, alla dessa
 stjernor af människoslägtet, hvilka brunno
 på ärans och rygtets färskilta fästen, och
 hvilkas sken väckte vår täflan och af-
 vund? Hafva de ej lika hastigt försvun-
 nit, som de flygtiga skuggorna af April
 månads obeständiga sol försvinna på fäl-
 tet, eller den saga, hvarmed gubben vid
 spisbrasan om vinteraftnarna förnöjer de
 närvarande? Hafva vi ej sedt dem den
 ena efter den andra på afstånd flockna
 såsom de matta gnistrorna af en, i en blad-
 hög påtänd, eld och lämna efter sig . . .
 blott aska? . . .

Vi äro afundsamme om allmänhetens
 agtning: men vi vilje ej köpa henne efter
 des värde. Vi hoppas ärhålla des vän-
 skap för bättre köp: och då vi endast sö-
 ke denna, befara vi ofta at gå miste om
 båda delarna. Verlden är girig och åter-
 hållsam uti sina gåfvor; den ger ej an-
 nat än hvad den ej kan neka. Vi kun-
 na ej tvinga henne at älska oss, men til-
 trugom oss hennes agtning, och när vi en
 gång vunnit den, då äga vi rätt at vänta
 hennes kärlek.

Då

Då jag fäster minnet vid min förflutna lefnad, finner jag en slags fåfång och flygtig vänskap, efter hvilken människorna ganga mycket fika. Jag menar de förnämas vänskap. Huru dåragtig var jag ej! För några fåfångliga bevis af deras tilgifvenhet ikänkte jag dem en verkelig kärlek til belöning; men jag ångrar det ej. Jag kan ej ångra, at jag varit dygdig. Ty, min vän, det gifves tvänne slags så kallad människokärlek, och det är svårt at läja hvilkendera äger mästa förtjänsten.

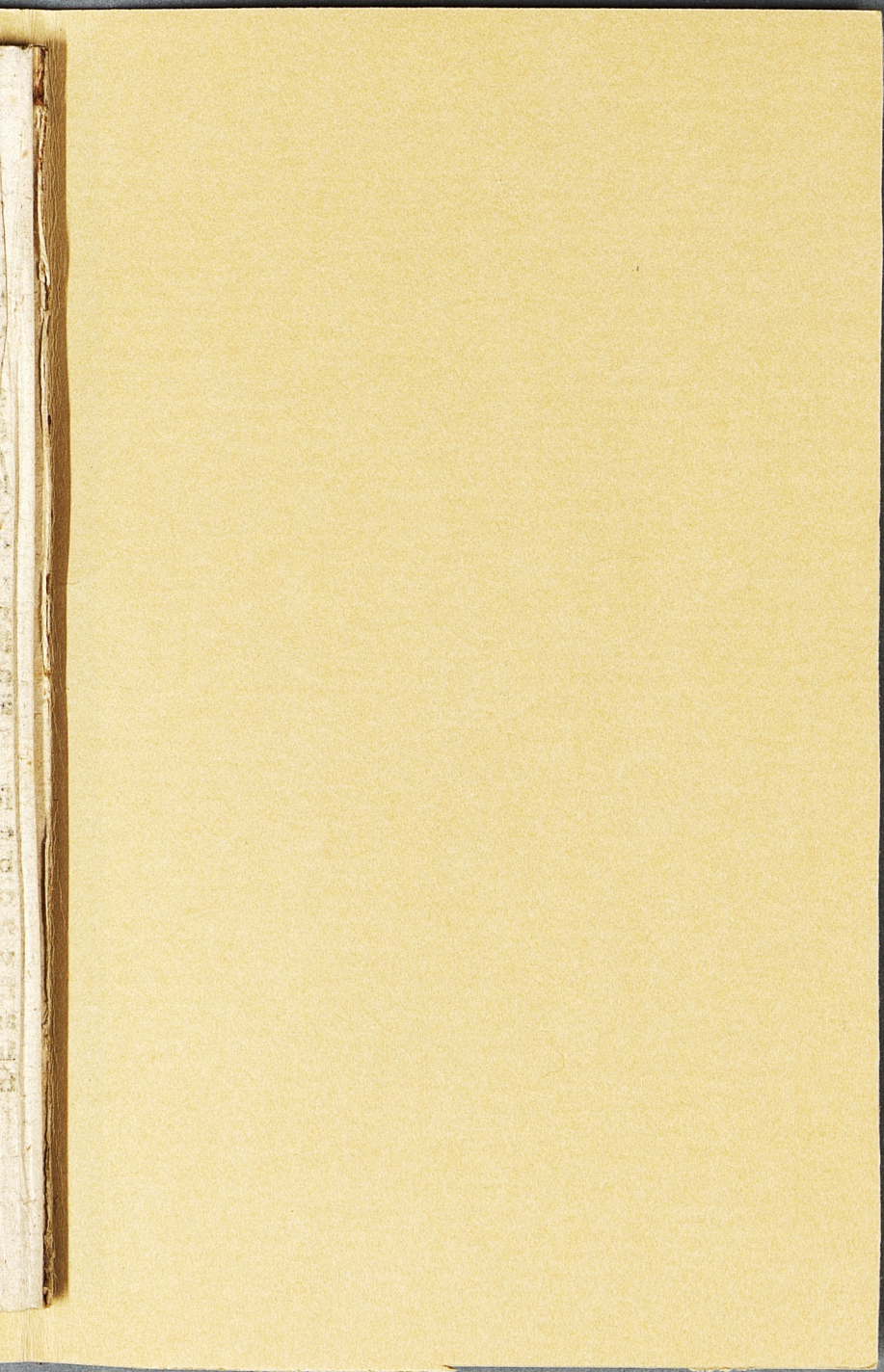
Medlidandet har tvänne skyldigheter at upfylla: den ena förbinder ofs at hjälpa den fattige at lefva: den andra, at hjälpa den rike at njuta. Desse hafva et qval mera än andre, nämligen det, at se sig bedragne af sina rikedommar, hvilka beständigt neka dem den lyckan de däraf vänta sig. Huru beklagansvärde äro de ej! De trodde at med deras penningpungars fyllande skulle äfven fällhetens mått i samma mon fyllas. För öfrigt, alt hvad jag lär af dessa rika, så öfverflödige på kärlek, är, at det är farligt at underföka människan til sit inre: det är fruktansvärt, at vår obetänksamma nyfikenhet kommer ofs at förlora den goda tanka vi haft om dem. Mycken utvärtes
agt-

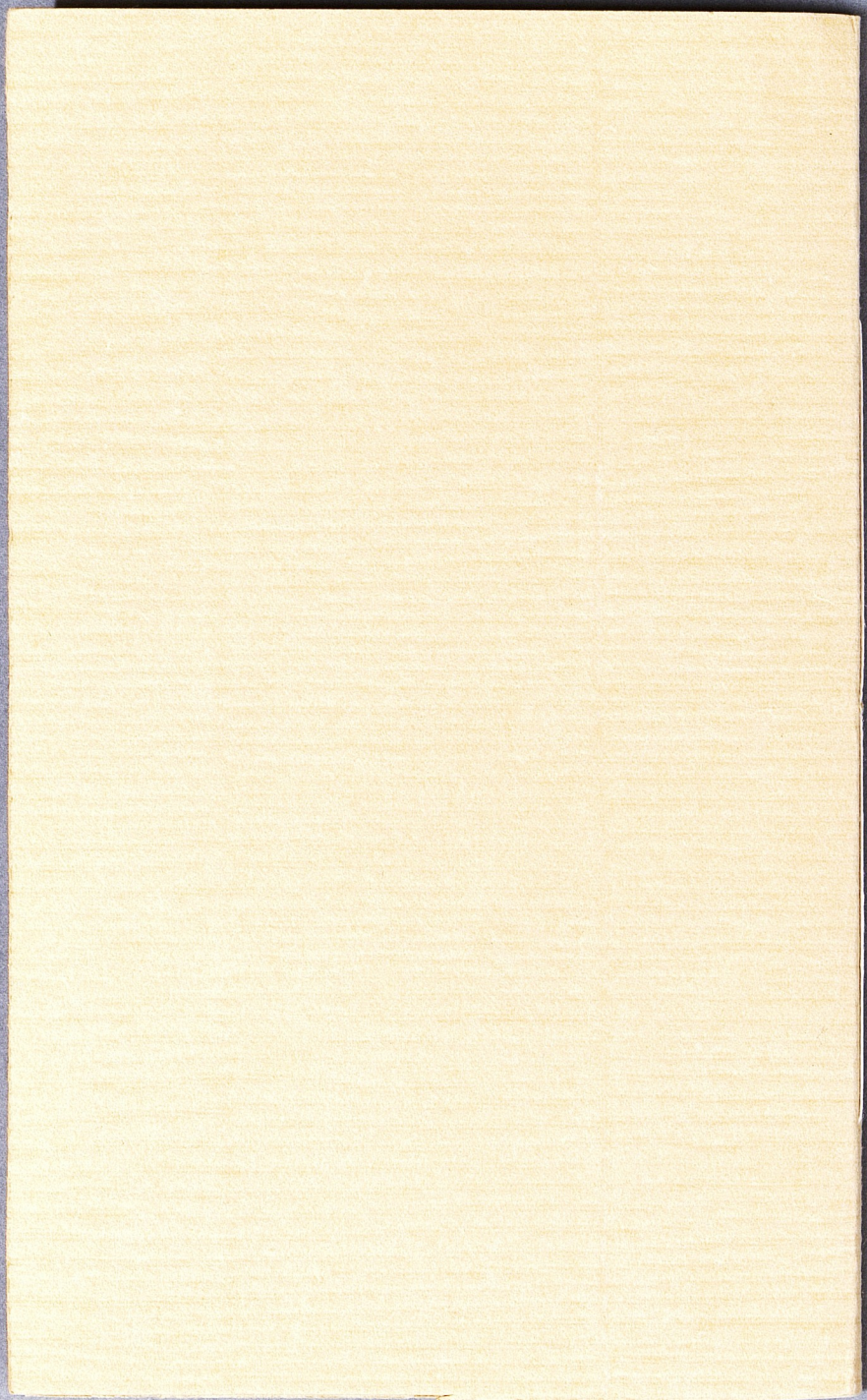
agtning, ganska få hjertats offer, se där hvad som fordras i et fällskap. Alt underrättar mig at yrkandet af agtning, när det är billigt, är en helig rättighet, men at denna rättighet är fällfynt. När agtningen är tilbörliq, få bör den vifas: om den ej är det, få ger detta ofs likväl ej rätt at återtaga vår kärlek: kärlek til alla människor utan åtskilnad är en grundfats, som anbefalles ofs såsom et motgift emot den förhatliga sjukdommen af et inbördes föragt. Oagttat vårt högmod böre vi likväl älfka människorna med alla sina fel och svagheter. Och det är ej allenast en skyldighet, utan äfven en försigtighet. Med hvilket ikäl kunde vi eljest fordra at andre öfverfågo med våra egna fel? Det är våra fel, hvilka uplysa ofs om andras och befalla ofs at öfverte därmed; ty oftast härröra våra misstankar om andra människors tänkefätt endast af den hemliga jämförelse, som vi göre imellan dem och våra inre böjeller. Det vore således at fördöma ofs sjelfva, om vi ej gåfvo dem förlåtelse. . . . Jag tackar Förfynen för denna tanken.

Se här en anmärkning, som misshagar mig, emedan jag tror at den ej anstår mig: jag finner de äldrige vara för
myc-

nycket böjde at tänka väl om sig sjelfve: långt ifrån, at de äro mera förigtige eller sorgfällige om at undvika lasten, men lasten har öfvergifvit dem. De tro sig vara dygdige, efter de finna sig ej äga ungdommens fel: de hålla deras oförmögenhet för en seger; de sjunga segerfånger öfver det at de ej stridt ej heller möt någon fiende. Man ser andra, hvilka efter en obrottslig ungdom, synas hafva afvaktat ålderdomen för at begå dårskaper. Detta upträdet är mäst vårt vårt medlidande. Det gifves fel, hvilka tilhöra hvarje ålder i vår lefnad såsom deras skördetid: desse förtjena något öfverfeende; men laster, hvilka ej tilhöra åldern, äro alstrade misfoster, som skonas af ingen.

Redan ifrån vår barndom och i de år, som kallas oskyldighetens ålder, äro vi ej helt och hållit obrottslige: våra laster börja då at alstras: snart tilväxa de med oss: de skynda fortare än åren och mogna hastigare än människan. Vi ønske oss väl klokhet: men hvad som den förkastat, lämna vi företrädet: och hvad den anbefalt uppskjute vi til en annan tid. Vi småräte ofta med våra laster, men dessa trätor gå aldrig til et fullkomligt upror.





www.books2ebooks.eu